

**Jubilæum Sæculare Ecclesiæ Catholicæ Per Septendecim
Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala**

Per Septendecim Sæcula Militantis & Triumphantis Contra Idololatriam,
tyrannos, hæreses, schismata, errores, & scandala ; Ex Annalibus
Ecclesiasticis collectum Pro Xenio Oblatum Academicæ Sodalitati
Dominorum B. Mariæ Virginis Annunciatæ Herbipoli, Anno ...

Herbipoli, 1701

Decas VIII. Ab anno Christi 1470. ad 1480.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64765](#)

DECAS VIII.

¶ Ab anno Christi 1470. ad 1480. *

1471. **G**eorgius Podebrachius hydrope
moritur, secutus suum Rockysa-
nam, qui quintiduo antè obierat : a Bohe-
mis eligitur in Regem Vladislaus Casimiri
Regis Poloniæ filius, qui mox cum magno
exercitu adfuit, præcavens ne à Matthia
Rege Hungariæ suo æmulo interciperetur.
Sed & Hungari quidam in Regem Matthi-
am conspirant, petito in Regem Casimiro
altero Casimiri filio, qui pariter cum in-
genti exercitu adfuit, sed a Matthia con-
spiracy detectâ præventus, & in Polo-
niam recedere coactus est.

Eduardus paulò antè Angliâ expulsus
cum auxiliis Caroli Burgundi, redit in pa-
triam adjuncto sibi fratre, Duce Clarentiæ
qui Londinum ingressus cepit Henricum
& hujus uxorem Margaritham, quæ Henri-
co in auxilium venerat, cum Eduardo fi-
lio & Duce Somersetensi & Margarita
quidem pretio redempta mærore conta-
buit in Gallia. Eduardus autem filius &
Somersetensis in pugna interempti sunt.
Henricus in turri Londinensi gladio cæsus,
vir

vir religiosissimus & post obitum miracu-
clarus, infelix in terris ut regnaret in celo;

Alphonsus Rex Lusitaniae paratis 30.
navibus & 30. armatorum millibus Azil-
lam & Tingin in Africa occupat, & muniri
propugnacula simul & monumenta suæ vi-
ctoriae.

Paulus II. anno ætatis suæ 53. fedi sep-
timo apoplexiâ correptus obiit, non au-
tem (ut heterodoxi turpiter confinxeré)
in aëru Venereo à dæmone strangulatus,
Pontifex fuit inter bonum & malum medi-
us. Successorem habuit Franciscum Ru-
vateum Minoritam & Ordinis sui Mini-
strum Generalem, factum Cardinalem ad
nitente Bessarione, cui propter virtutem &
scientiam acceptissimus erat, nominari vo-
luit Sixtus IV. hic statim duos nepotes su-
os Cardinales creavit, Julianum, qui postea
Julius II. Pontifex fuit, fratrī sui filium
& Petrum Riarium filium sororis suæ, ul-
tra fas omne profusum, qui anno trigesimo
secundo ætatis suæ jam voluptatibus con-
fectus est, ignominiâ in avunculi fama
merito redundantē.

Moriuntur hoc anno Dionysius Cartha-
gianus, dictus extaticus ob revelationes su-
as, & Thomas de Kempis Canonicus Re-
gularis S. Augustini.

miracu
t in cœ
ratis 30
bus Azil
& mun
ta suæ r
sedis sep
t, non au
finxere)
gulatus,
um medi
cum Ru
ai Mini
alem ad
tutem &
inari vo
otes fu
ii postea
filium
suz, ul
rigesimo
ous con
famam
Cartha
ones su
zus Re
1472.

¶(1472.) Romanus Pontifex, Veneti, Rhodii equites, & Rex Neapolitanus, cum Ussumcassano Persarum Rege expeditionem in Turcas suscipiunt, sed ex quo eorum emolumento. Smyrnam nihilominus diripiunt, omnesque illius incolas abducunt majore pompa, quam utilitate. Ussumcassanus quoque ab alia parte cum 50. millibus Equitum Trapezuntem & Neo-Cæsaream eripit. Sed etiam hi dum nimis avidè suam se tantur gloriam, non satis bonos se exhibuerunt.

Sophia Thomæ Despotæ fratri Constantini Imperatoris Constantinopolitani filia data est uxor Joanni Moschovio sive Russorum Principi, dote regiâ à Sancta Sede numeratâ, ut hæc maritum ad veram fidem converteret, sed à marito in pravum perversa docuit, spem innixam fæminæ & præsertim Græcæ vanam esse.

Cardinalis Bessarion vir linguarum petitissimus & eloquentissimus Pontificius Legatus in Gallia moritur hoc anno, diu num est ejus peccatus eruditionis Sacrarium, & domus ejus sedes Musarum. Osor fuit aristotelicæ Philosophiæ, tenacissimus Platonicæ.

¶(1473.) Quidam Christianus adolescens Antonius Siculus Callipoli deten-

U

tus

tus à Turcis cum agnovisset Mahomet ta q
classem & armamentarium malè servari ge su
trique flamas injicere decrevit. Vt hom
ergo Naupliam ubi Mozenicus in hibens depo
stabat , huic Consilium suum aperit, aīm,
ceptāque Scaphâ cum pomis venalibus p*priv*
venit , ac sequenti nocte ignem armame
tario injectit. Idem incendium classi p*S.*
rabat , sed accurentibus multis fugere mor
compulsus est: dumque per Hellespontum firmam
redit , demersâ naviculâ in sylvam prox. HÆ
mam secessit, ubi detectus, & ex pomis na
tantibus agnitus , tyranno fassus est suu*M*
facinus , atque ejus jussu per medium se
stus , doluit tantum , quod majus damnatio
non intulisset. Senatus Venetus ejus fra
tri censum annum , & forori dotem aff
gnavit , ut hæredes ejus fraternæ virtus
meminissent.

Maliometes transmisso Euphrate Uffum
cassanum prælio vincit , absterritis Peris
bombardarum usu, quibus Turcæ abunda
bant , & illi carebant. Tunc quoque Ic
sumcassani filius (qui victoriam prius a
cæso Europæ Bassa Bedlierbego filio Tho
mæ Palæologi apostatae reportarat, & tra
gem magnam Turcarum ediderat) globo
trajectus interiit. Commissi sunt Turc
rum trecenta viginti , & Persarum trecenta

ahometta quinquaginta millia, Persæ vieti cum Reservari ge suo in montes se se receperunt. Mat. Vt hometes autem circumpositam regionem nhibem depopulatus , rediit Constantinopolis & in singulis stativis quingentos canalibus vivos interimens suæ crudelitati viatim armavit.

i classi p. S. Franciscus de Paula Ordinem Ministrorum fugitorum instituit, qui à Sixto IV. Papa consponuntur firmatur.

HÆRESIS ET IMPIETAS HERMANI RISSUICH HOLLANDI.

Multorum errorum convictus primò sententiā mutavit, Et carceri perpetuo mancatus est; cùm anteà inde evasisset, in priores errores relapsus . alios insuper pejores adjunxit: quare iterum damnatus Et judicibus sacerularibus traditus, igne consumptus est.

1. Negabat, Angelos, sive bonos, sive malos à Deo creatos esse.

2. Catholicos irridebat, quod infernum esse dicerent.

3. Asserebat materiam, quā constant elementa, non à Deo productam esse, sed ipsi coëvam esse. Et Moysen, qui eam creatam esse scribit, hominem vesanum appellavit.

4. Docebat, animam hominis unā cum corpore interire.

5. Christum stultum, amentem, variis im-

U 2 ginibus

ginibus delusum, seductorem viliis plebecula
isse, blasphemabat. Item, quicquid egisset
stus, id omne rectæ rationi, & humano
contrarium esse.

6. Fabulas esse, quæ fides nostra docet,
ita esse Biblia, Evangelium merum
mentum esse. Et Deum, ut creavit mun
sine incarnatione, sic etiam absque incarnatio
Verbi Divini salvare.

•(1474.)• Uffsumcassanus se egreg
de Turcis vindicat, aliquot Provinciis er
ptis, & Persico Imperio adjiciens Cappa
doces, Armenos, Georgianos, jam topo
Oriente, Turcisque metuendus, neque in
digus auxiliis Christianorum, utpote, q
numerabat hoc anno decies centies arm
torum millia.

Mocenico Duce Venetorum facto, A
tonius Lauredanus classi præfetus Naup
tum à Turcis obsessum servat, & Coco
num Lemni Insulæ oppidum, ubi Marulle
puella patris ad portam cæsi filia arrepro
ense & clipeo, popularibus suis animose
stituit, & Turcas ad naves usque fugavit,
magnâque eorum clade, patris necem vi
dicavit.

Simeoni Constantinopolitano Patriar
chæ successor à Mahomete datur Rapha
el, qui plus pecuniæ pollicitus erat, homo
litera.

literatus, & adeo deditus ebrietati, ut
præ crapulis quotidianis nequidem festis
Paschalibus stare, & divina peragere potu-
rit, cùm autem vertente anno promissam
pecuniam dare non posset, catenâ ferreâ
ligatus à Turco satellite circumductus est
per domos ad stipendia colligenda, ut
promissa solveret.

Bohemi refraetarii Uladislao Regi suo
consultant, tanquam precariò regnanti Regi,
dussitæ quoq; scommatis insolenter pro-
cindunt: Mathias autem cum Casimiro
Poloniæ Rege, patre Uladislai pacens
componit.

(1475.) Stephanus Vaivoda seu Pa-
latinus Moldaviæ & Walachiaæ cum trigin-
ta suorum millibus, vincit Turcorum cen-
tum millia, omnibus aut occisis, aut captis.
Ut pro tam insigni victoria gratias ageret,
Deo quatriduo in pane & aqua jejunavit.
Hanc victoriam impedire voluit Mathias,
quia partem habere non poterat, tanquam
a subdito suo reportatae, ideo sex millia,
Hungarorum in Walachiam præmisit, quos
autem Stephanus, tanquam victoriæ suæ
præludia debellavit.

Achimedes Bassa Epirotes Theodosianu-
vulgò Caffam in Taurica Chersoneso nobis-
le Emporium atque utilissimum Ponti Eu-

xini per Genuensium ignaviam eripit Christianis. Fuit Achmetes humili loco natu-
sed Mahometi ob bellicam peritiam & for-
titudinem charissimus. Cujus uxorem pu-
cherrimam , cùm Mustapha filius Ma-
metis in balneo corrupisset , & de hac
juria Achmetes questus esset , Mustapha
non tantum increpuit , sed etiam nemo
strangulari jussit.

Ludovicus Francus , & Carolus Burgun-
dus æquè armis se perdere , atque occulis
dolis se opprimere satagunt. Carolus
Hardito 50.aureorum millia pollicitus est,
si veneno Ludovicum tolleret : Sed pate-
factis insidiis veneficus decussatim distri-
ctus est , & caput ejus infixum palo , ad
majorem & diuturniorem Caroli ignomi-
niā.

Renatus Lotharingiæ Dux , & Helvetii
hostes contra Carolum Burgundum , à Lu-
dovico Francorum Rege excitati , ejus dicti-
ones aggrediuntur. Quod idem ex alia par-
te præstat , Rex Ludovicus , & advenientem
Eduardum Angliæ Regem in auxilium
Caroli , inito cum eo colloquio apud Piqui-
niacum , sponsatâ quoque filiâ Eduardi
Delphini , remittit ad sua , sicutque indu-
ciæ cum Burgundo , qui Lotharingiam in-
vadens ferè totam occupavit , Renato ad

Lu-

Ludovicum Regem confugiente. Ludovicus autem Lucemburgius Comes S. Pauli Comestabilis Franciæ, quod contra Regem quædam molitus esset, à Carolo Burgundo, ad quem confugerat, proditus & traditus, Parisiis capite truncatus est.

Judæi Tridentini Simeonem puerum martyrio afficiunt.

¶(1476.) Stephanus Waiwoda Moldaviæ, in se erumpentes Tartaros prælio vincit, & usque ad Borysthenem fluvium cadendo insequitur, mox tamen cum Turcis redeuntes quingenta hominum millia in Wallachiam se infudere. Sed Casimiro cum magno exercitu adventante & à Stephano repressi, machinis omnibus amissis, viæ similes recesserunt.

Moritur Jacobus Rex Cypri puer, & Veneti regnum possessione capiunt, nomine Corneliae matris Jacobi, quæ erat Veneta. Interea autem in Foro-Julio à Turcis magna detimenta patiuntur, qui totam regionem incendiis deformârunt, Alpibus incredibili celeritate superatis: equos enim suos simul complicatos & conjunctos per juga præcipitârunt in subjectas valles: & actum fuisset de ista regione, nisi Carolus Montonus Doctor Venetarum copiarum inhibuisset.

Constantinopolitē electus est Patriarcha
Manuel Monachus, dicitus Maximus,
eloquens & charus Mahometi, cui ostendit
vini excommunicationis in quibusdam
anathemate afflatis, quorum cadaverani-
gra instar tympani intumescebant, nec dif-
folvebantur in cineres, nisi ablatā excom-
municatione, & Ecclesiæ precibus adhibi-
tis : tunc enim reliquorum more hæc cor-
pora in cineres redigebantur, quod in mu-
liercula & duobus Patriarchis Joannicio &
Arsenio confirmavit. Et scribitur à Reli-
giosis id etiamnum contingere : sed in his
magnum est periculum fraudis & impostu-
ræ, quâ Græculi supra reliquos mortales
valent, & hominibus quantumvis pruden-
tibus imponunt.

Sixtus IV. comprobat Officium B. Ma-
riæ Virginis Immaculatæ.

Carolus Burgundus levissima ex causa ad-
versus Helvetos bellum suscipit, qui fortius
illi se opponunt ac tertiam vice cœidunt,
duodeviginti millibus Burgundorum de-
fideratis, quâ ultimâ clade etiam Carolus
Burgundus tribus vulneribus confossus in-
terit, & vir impacatus sibi atque aliis qui-
etis impatiens, frustra sibi Imperium Gal-
liae & Italiae pollicitus, toto triduo jacuit
insepultus, ægrè à suis cognito cadavere:

audi-

auditâ Caroli morte Ludovicus XI. ditio-
nes ejus invasit.

Galeatus Dux Mediolanensis festo S.
Stephani in æde sua à conjuratis interfici-
tur propter atrocia scelera & libidines.
Primarius percussorum dux Hieronymus
Olgiatus etiam sub manu carnificis versus
recitavit, quibus sibi famæ immortalita-
tem ob præclarè gestum facinus gratulatus
est. Patri successit in Ducatu Galeatus
filius, puer sub tutela matris ac Procerum
constitutus.

¶(1477.) Turcæ Crojam Epiri Me-
tropolim deditione capiunt, quibus Vene-
ti, auri quam gloriæ cupidiores, insuper
Scodram cum Laconiæ promontorio &
Lemno Insulâ cum pensitatione octo mil-
lium aureorum tradiderunt, ad repeten-
dam pacem & commercia liberè per Græ-
ciam exercenda.

Mathias Hungariæ Rex armis appetit
Fridericum Imperatorem, & Viennam Au-
striæ obsidet, latè omnia depopulatus. Im-
perator autem quietis quam belli amantior
pecuniâ hostem abigit, & Maximiliano fi-
lio suo nuptias celebrat Gandavi cum Ma-
ria Burgunda, ex qua vertente anno Phi-
lippus natus est Caroli V. pater, affinitate
tam utili Austriæ, quam Galliæ perniciosâ:

II 5

Sic

Sic enim omnes Provinciæ Belgicæ, ac de
in etiam Hispaniarum ad Augustissimam
Domum Austriacam jure hæreditario tran-
siverunt.

¶(1478.) Mortuus est hoc anno illi
sumcassanus, cui successit minor filius Ju-
cuppus, dictus Chiorzeinal, id est, mono-
culus, qui eodem die, quo pater mor-
tuus est, filium interemit, septem annis
regnavit, & potatus veneno ab uxore im-
pudicâ præparato interiit, cujus tamen
partem ipsa quoque bibere coacta cum fi-
liolo pœnas dedit. Ab hoc tempore Re-
ges Persiæ inglorii fuerunt, usq; ad Sophi,
sub quo res Persica resuscitare cœpit.

Georgius Clarentiæ Dux ab Eduardo
Angliæ Rege fratre suo perduellum sup-
plicio addictus, datâ optione pœnæ, eligit
in dolio vini Cretici, seu Malvasiæ suffoca-
ri, ut sic vinolentus dulciori, sed magis
infami mortis genere occumberet.

Inquisitio fidei in regno Castellæ primò
instituitur, ac deinde per alia quoque re-
gna propagatur.

¶(1479.) Mathias Hungariæ Re-
Ducibus Stephano, Bathoreo & Paulo Ki-
nasio insignem de Turcis refert viatoriam,
cæsis eorum triginta millibus.

Imperium Moscoviticum, quod Tarta-

ris jam vestigale erat, denuò erigitur per Joannem Basili magnum Ducem Moschoviæ, qui eorum jugum fortiter excussum.

Genuenses jugum Ducum Mediolanensem exosí, Ducem sibi creant Joannem Baptistam Fulgosum cum Octovirorum consilio, quod semen erat belli Italici.

Ludovicus XI. Franciæ Rex, & Maximilianus Flandriæ Comes, filius Friderici Imperatoris inter se bellum gerunt, in quo Ludovico (quod mirum est) dolo & fraudibus instructissimo, ille prævaluit, & victoria cessit Maximiliano, pro uxoris iuribus pugnanti, quamvis Cadmæa. Contigit hoc bello, ut Austriaci captum quendam nobilem Vasconem suspenderent, ad quam ignominiam compensandam Ludovicus quinquaginta nobiles captivos in conspectu Insularum & Attrebati suspendi jussit, quorum furcas atque supplicium sexcenti cataphracti equites, sex peditum millia cohonestarunt.

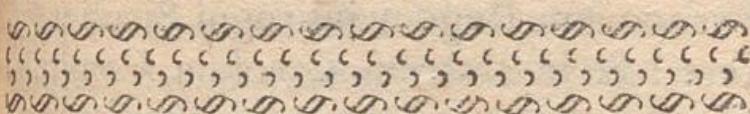
Helvetii nunc primùm consensu gentis à Rege Francorum stipendia accipere incipiunt, sublato à Rege Ordine sagittariorum, quos Carolus ejus pater instituerat, quod latrociniis & rapinis vacarent. Ludovicus tamen primus Helvetiorum civis & foederatus renunciatus est. Fuerunt,

porrò Helvetii tunc temporis tam simpli-
ces (tametsi fortis essent) ut aurum pro-
ære, argentum pro stanno ac plumbo dis-
traherent.

¶(1480.)¶ Equites Rhodii Turcas ab
obsidione Rhodi Insulæ repellunt, cæsis
Turcarum octo millibus, & quindecim
millibus vulneratis: sed eodem tempore
ad distinendum Ferdinandum, ne Rhodi
suppetias ferret, à Mahomete in Italiam
missus Achmet Bassa cum ingenti classi
Hydruntum appulit, & hanc urbem diebus
septendecim tormentis laceratam occupa-
vit, atque in ea crudelissime sœviit, duo-
decim millia Christianorum cæsi vel abdu-
cti: Archi-Episcopus senex ferrâ ligneâ
sectus: prægnantibus alvi apertæ, & fæ-
tus eruti: senes equorum ungulis concul-
cati: virginibus omnibus & matronis de-
decus inflatum. Tunc Principes Italiae re-
liktis dissidiis, & advocato Mathiæ Regis
Hungariæ auxilio fœdus contra Turcas
iniérunt: Tentârunt eâdem occasione
Turcæ Ædem Lauretanam expilare, sed
vel illius aspectu tanto tremore sunt cor-
repti, ut vix fugâ salvare se possent.

Cardinalis Balves ex undecim annorum
carcere liberatur precibus Juliani Ruerii
Cardinalis nepotis Papæ, atque ex Gallia

Ludovico insalutato in Italiā rediens, à
Pontifice & Cardinalibus perhumaniter re-
ceptus est, & mortuo Ludovico Galliam
uctoritate Legati invisit, ut ignominia car-
ceris sic reliniretur.

DECAS IX.

* Ab anno Christi 1480. ad 1490. *

1481. **M**Oritur Mahometes I. Turcarum
Imperator & Christiani nominis
infensissimus hostis. Extinctus est in pia-
to quodam doloribus colicis, ut compu-
tant quidam anno ætatis 53. postquam duo
Christianæ Imperia Constantinopolitanum
& Trapezuntinum, ac duodecim regna,
subvertisset, & plusquam ducentas magnas
urbes Imperio suo subjecisset, ideoque à
suis nomen Magni obtinuit. Succedit ei fi-
lius natu-major Bajazethes. Auditâ autem
morte Mahometis, & apparatu bellico
Christianorum, Turci, qui erant Hydrunti,
accepto commeatu bellico, in Græciam
suum recesserunt: sed & Itali, metu liberi,
ad consueta sua dissidia redierunt.

Mathias arma, quæ gloriösius conver-

II 7

tisset